

nerda

Projekti Udruženja za razvoj NERDA

www.nerda.ba

Udruženje za razvoj NERDA
Mihajla i Živka Crnogorčevića br. 5
75000 Tuzla, Bosna i Hercegovina
Tel: +387 35 369 900, Fax: +387 35 369 903
E-mail: nerda@nerda.ba
Web: www.nerda.ba

Tuzla, januar 2015.

Udruženje za razvoj NERDA je počelo sa radom 1.1.2005. i ove godine se navršava deset godina od uspostave Udruženja. Od samog osnivanja pa do danas, Udruženje za razvoj NERDA je promovisanjem koncepta regionalnog ekonomskog razvoja prema principima Evropske unije i uvođenjem novih praksi zajedno sa drugim razvojnim agencijama u BiH, ostvarilo mnogo uspjeha. Do sada izgrađeni status koji se zasniva na stručnosti ljudskih resursa, transparentnosti u upravljanju finansijskim resursima i nezavisnosti u radu su potvrda da je NERDA tokom godina svog djelovanja poštovala principe koje je utvrdila na samom početku i da je pokazala odlučnost i predanost u ostvarivanju svoje misije.

Angažovanjem i predanim radom osoblja kako u glavnom uredu u Tuzli, tako i u sub-regionalnim uredima u Bijeljini, Orašju i Zvorniku, NERDA je kontinuirano ostvarivala programske ciljeve Udruženja. U operativnom smislu rad Udruženja je stabilan, a NERDA tim i dalje broji 15 posvećenih i kompetentnih uposlenika.

Ova brošura predstavlja referens listu, odnosno pregled projekata koje je NERDA uz podršku međunarodnih i lokalnih izvora finansiranja realizirala tokom proteklih 10 godina i kroz njih ostvarila značajnu podršku regionalnom i lokalnom ekonomskom razvoju, razvoju poduzetništva te podršku institucionalnom jačanju javnih institucija i organizacija koje učestvuju u ekonomskom razvoju BiH.

Pored doprinosa razvoju sjeveroistočne BiH, kroz sve ove projekte smo i mi rasli i razvili svoje kapacitete i sigurno ćemo i ubuduće sve svoje resurse angažovati na podržavanju i provedbi razvojnih inicijativa i projekata širom Bosne i Hercegovine.

Tuzla, januar 2015. godine

Enes Drljević, direktor

Donator	Evropska unija/IPA 2011 Podrška lokalnom ekonomskom razvoju u BiH
Ukupni budžet projekta (€)	566.778.67, učešće EU granta je 481.761,00 ili 85%
Period implementacije	Januar 2014 – januar 2016
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina, Tuzlanski kanton, općine: Tuzla, Srebrenik i Kalesija
Broj ugovora	2013/336 - 355

Opis:

Nosilac i koordinator projekta je Udruženje za razvoj NERDA, a partneri su Općine: Tuzla, Srebrenik, Kalesija i Tehnološki park BIT Centar Tuzla.

Opći cilj projekta je:

Unapređenje poslovnog okruženja i povećanje mogućnosti za zapošljavanje kroz inovacije u Tuzli i susjednim općinama

Specifični ciljevi:

SC 1: Unapređenje poslovne infrastrukture u Tuzli, Srebreniku i Kalesiji za postojeća i nova preduzeća u sektoru informaciono-komunikacionih tehnologija (IKT) i drugim sektorima

SC 2: Unapređenje kvaliteta usluga za razvoj postojećih i novih preduzeća u Tuzli, Srebreniku i Kalesiji

SC 3: Jačanje lokalnih partnerstava kroz saradnju/inicijative lokalnog ekonomskog razvoja u Tuzli, Srebreniku i Kalesiji

Očekivani rezultati:

Projekat će rezultirati pojačanom međuopćinskom saradnjom kako bi se unaprijedilo poslovno okruženje za mala i srednja poduzeća kroz bolju poslovnu infrastrukturu. Naime, kvalitet usluga za nova i postojeća preduzeća će biti poboljšan, a pridonijeti će se i promovisanju inovacija i novih tehnologija. U okviru ovog projekta biće uspostavljena 2 Centra za podršku poduzetništvu sa inkubacionim kapacitetima u Srebreniku i Kalesiji, a u Tuzli će kapaciteti postojećeg BIT Centra biti znatno prošireni.

NAZIV PROJEKTA **Zaštita prirode i globalizacija obnovljivih izvora energije – PROGRES**

Donator	Evropska unija / IPA Program prekogranične saradnje Hrvatska-Bosna i Hercegovina
Ukupni budžet projekta (€)	486.880,28, budžet za BiH učesnike u projektu: 244.827,13, učešće EU granta je 208.103,00 ili 85%
Period implementacije	Maj 2013 – januar 2015
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina, Tuzlanski kanton, općine: Gračanica i Kalesija
Broj ugovora	2013/318-952

Opis:

Vodeći partner u projektu: Općina Nijemci, HR; Nosilac projekta u BiH: Udruženje za razvoj NERDA;
Partneri na projektu u HR: Agencija za razvoj VSŽ Hrast d.o.o., Energetski institut Hrvoje Požar, Ekosustav d.o.o. Partneri na projektu u BiH: Općina Kalesija, Općina Gračanica.

Opći cilj projekta je:

Korištenjem obnovljivih izvora energije doprinijeti zaštiti okoliša i poboljšanju životnih uvjeta kroz suradnju dvije prekogranične regije.

Specifični ciljevi:

SC1: Podizati javnu svijest o važnosti korištenja obnovljivih izvora energije (OIE) u ruralnim područjima

SC2: Educirati predstavnike lokalnih samouprava, gospodarskih subjekata i poljoprivrednike u ruralnim prekograničnim područjima u cilju daljnjeg informiranja o OIE

SC3: Poticanje energetske neovisnosti lokalne samouprave u ruralnim prekograničnim područjima.

Rezultati:

Za dva demonstracijska objekta u Gračanici i Kalesiji nabavljena i instalirana oprema za korištenje obnovljivih izvora energije (za Mješovitu srednju školu Kalesija solarni kolektori i toplotna pumpa i za Sportsku salu „LUKE“ u Gračanici fotonaponski paneli i solarni kolektori); izrađene Studije o potencijalima korištenja OIE za Gračanicu i Kalesiju, kao i za HR projektno područje; organizirane i realizirane četiri edukacije o potencijalima i korištenju OIE u HR i BiH za oko 130 polaznika; Organizirano i realizirano trodnevno studijsko putovanje u Sloveniju (Ljubljana) za oko 40 polaznika iz HR i BiH; organizirane i realizirane tri edukacije na temu Upravljanje projektnim ciklusom za oko 50 polaznika; organizirano i realizirano 8 poduzetničkih edukacija za oko 120 polaznika; u oba ruralna prekogranična područja povećana znanja i kompetencije ciljne skupine o OIE. Više o projektu na www.projectprogres.net

NAZIV PROJEKTA Konkurentni regionalni ekonomski razvoj u Krajini – CREDO Krajina

Donator	Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju Sida
Ukupni budžet projekta (€)	937.000,00
Period implementacije	Februar 2013 – avgust 2015
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina / Regija Krajina
Broj ugovora	55060015

Opis:

Projekat Konkurentni regionalni ekonomski razvoj u Krajini – CREDO Krajina je sa implementacijom počeo 21.02.2013. godine. Projekat uz finansijsku podršku Švedske agencije za međunarodni razvoj i saradnju (Sida), provodi Razvojna agencija Eda iz Banja Luke, dok je Udruženje za razvoj NERDA partner u provedbi projekta.

Opći cilj projekta je da se poboljša konkurentnost malih i srednjih preduzeća na području Krajine, kako bi se kreirala i održala radna mjesta, smanjilo siromaštvo i poboljšao ekonomski status ovog područja. Projekat treba da omogući kreiranje 250 novih radnih mjesta i održavanje do 1000 radnih mjesta u kompanijama/sektorima obuhvaćenim projektnim intervencijama. Takođe, projekat treba da olakša vertikalnu i horizontalnu koordinaciju politika usmjerenih prema malim i srednjim preduzećima u projektnom području. Projekat traje 30 mjeseci.

Dodata vrijednost:

Nakon obimnih poplava koje su u maju i augustu 2014. u BiH izazvale veliki negativan uticaj na poslovanje firmi, NERDA i Razvojna agencija Eda zajednički su prema donatoru predložile inicijativu za dodjelu grant sredstava kako bi se ublažile posljedice poplava u firmama. Nakon evaluacije svih aplikacija od strane zajedničke NERDA-ine i Eda-ine Komisije za ocjenu prijava, odabrane su ukupno 52 aplikacije iz odabranih sektora (metaloprerađivački, drvoprerađivački, proizvodnja kože i obuće, prehrambeni i sektor proizvodnje plastike i izrade alata) koje su uspješno prošle proces apliciranja. Od raspoloživog iznosa u okviru ovog Programa, grant sredstvima su sufinansirani troškovi saniranja posljedica poplave u odabranim firmama. Uz grant sredstva u iznosu od 993.000,00 KM, firme su realizovale investicije u iznosu od preko 5.600.000,00 KM, zadržale 2.498 radnih mjesta, a planirano je i otvaranje 127 novih radnih mjesta.

Donator	Projekat USAID Sida, Federalni zavod za zapošljavanje, Općina Kalesija
Ukupni budžet projekta (€)	31.751,00
Period implementacije	Januar 2013 – juni 2014
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina /Tuzlanski kanton, Općina Kalesija
Broj ugovora	PO 2012 298

Opis:

U januaru 2013. Udruženje za razvoj NERDA potpisalo je Memorandum o razumijevanju zajedno sa osam međunarodnih i lokalnih organizacija i institucija za realizaciju projekta „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje kovača, CNC operatera i mehatroničara za potrebe preduzeća UNIS TOK Kalesija“. Potpisnici Memoranduma su Agencija za međunarodni razvoj SAD (USAID) u ime projekta FIRMA, NERDA, kao i predstavnici Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalne Službe za zapošljavanje, Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK, srednjih stručnih škola koje učestvuju u projektu iz Tuzle i Kalesije te Općina Kalesija kao jedan od sufinansijera projekta.

Opći cilj projekta je da se uspostavi održivi model saradnje sa lokalnim partnerima, čime bi se omogućilo stručno osposobljavanje i usavršavanje te zapošljavanje radne snage u BiH.

Potpisivanjem Memoranduma stvoreni su uslovi da se za UNIS TOK d.o.o. Kalesija u skladu s dinamikom investicija ovog preduzeća ostvari i njegov specifični cilj, a to je da se u toku projekta provede obuka za najviše 100 zainteresiranih kandidata. Na ovaj način polaznici bi trebalo bi da usavrše svoja znanja i vještine za zanimanje CNC operater, kovač i mehatroničar te da se u skladu s razvojnim potrebama preduzeća zaposli u UNIS TOK d.o.o. Kalesija.

Rezultati:

Od početka realizacije projekta pa do juna 2014. godine, proces stručnog usavršavanja i unapređenja vještina i znanja uspješno je završilo ukupno 96 nezaposlenih osoba. Od tog broja, ukupno 35 polaznika zasnovalo je radni odnos u UNIS TOK d.o.o. Kalesija. Pored toga, UNIS TOK d.o.o. će, u skladu sa svojim potrebama, i dalje radno angažovati one osobe koje su bile polaznici navedenih obuka obzirom da su svi polaznici uspješno položili završni test i podaci o njihovom rangiranju dostavljeni su firmi UNISTOK d.o.o. Kalesija.

NAZIV PROJEKTA **Interesno povezivanje, inovacije i dizajn u SEE drvnom sektoru – ID:WOOD**

Donator	Evropska unija kroz Transnacionalni program saradnje zemalja jugoistočne Evrope
Ukupni budžet projekta (€)	137.830,00
Period implementacije	Oktober 2012 - decembar 2014
Država/Područje implementacije	Jugoistočna Evropa/Bosna i Hercegovina
Broj ugovora	SEE/D/0227/1.2/X

Opis:

U projektu "Interesno povezivanje, inovacije i dizajn u SEE drvnom sektoru – ID:WOOD" Udruženje za razvoj NERDA je imalo ulogu vodećeg partnera za teritoriju BiH, a Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva TK je bilo partner na projektu. U projektu su učestvovali partneri iz 9 država: 6 članica EU (Austrija, Bugarska, Mađarska, Italija, Rumunija, Slovenija), te 3 partnera van EU (Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Srbija).

Opći cilj projekta je bio poticanje inovacija i konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva u sektoru drvne industrije na području jugoistočne Evrope dijeljenjem i prijenosom tehničkog i organizacijskog znanja omogućavajući time lokalnu organizaciju podrške (drvni klasteri, drvni tehnološki centri i regionalne razvojne agencije) za rješavanje strukturnih deficita malih i srednjih poduzeća i povećanje inovacijskih potencijala proizvodnog sektora.

Specifični ciljevi projekta:

izgradnja i razvoj trans-nacionalne mreže klastera u drvnoj industriji, tehnoloških centara, razvojnih agencija i stubova znanja (univerziteta, centara za industrijski dizajn i sl.); podrška primjeni inovativnih metoda u drvnoj industriji.

Rezultati:

1. Uspostavljena funkcionalna mreža partnera
2. Izrađeni tematski dosijei sa temama: namještaj, klasteri, pilane, građevinarstvo, transnacionalna saradnja
3. Kroz uspostavljenu mrežu partnera pružena podrška firmama iz sektora.

Donator	Ministarstvo za ekonomski razvoj Republike Italije u okviru italijanskog Zakona br. 84/2001 - Fondovi
Ukupni budžet projekta (€)	26.192,90
Period implementacije	Januar 2012 - decembar 2013
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina, Srbija, Crna Gora, Makedonija
Broj ugovora	VLP-56/12

Opis:

Projekat „Okolišne tehnologije i obnovljivi izvori energije na području Balkana“ realizirala je specijalna agencija Privredne komore iz Firence (Italija) Metropoli, članica Enterprise Europe Network, u partnerstvu sa agencijama: Aries - specijalna agencija Privredne komore iz Trsta, Italija; Promos - specijalna agencija Privredne komore iz Milana, Italija; Regionalnom razvojnom agencijom za regiju Centralna BiH – REZ Zenica, BiH; Regionalnom razvojnom agencijom za sjeveroistočnu BiH – Udruženjem za razvoj NERDA, Tuzla, BiH; Privrednom komorom Srbije; Privrednom komorom Crne Gore i Privrednom komorom Makedonije.

Opći cilj projekta odnosio se na doprinos procesu ekonomskog razvoja na području Balkana, konkretno u Bosni i Hercegovini, Srbiji, Crnoj Gori i Makedoniji, kroz ciljane aktivnosti u oblasti zaštite okoliša, promocije evropskih standarda i legislative koja se odnosi na zaštitu okoliša, promocije naprednih tehnologija u ovoj oblasti te unapređenje privredne saradnje Italije i balkanskih zemalja.

Rezultati:

Jedna od ključnih aktivnosti u toku prve godine realizacije projekta obuhvatala je provođenje analize stanja u oblasti zaštite okoliša i obnovljivih izvora energije u svakoj od zemalja koje učestvuju u projektu. Na temelju rezultata analize, u drugoj godini organizovane su fokus grupe, kao i pripremni seminari na kojima su predstavljene mogućnosti finansiranja projekata u datim sektorima na bazi javno-privatnog partnerstva te omogućeno upoznavanje s pozitivnim propisima EU u sektoru zaštite okoliša i korištenja obnovljivih izvora energije. Veoma značajna aktivnost u drugoj godini realizacije bila je i organizacija bilateralnih poslovnih susreta u cilju uspostavljanja saradnje firmi s područja na kojem se implementirao projekat te razmjene znanja i iskustava o novim tehnologijama.

Donator	Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju Sida
Ukupni budžet projekta (€)	360.630,00
Period implementacije	Juni 2010 – maj 2013
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina / Regija Hercegovina
Broj ugovora	53020019

Opis:

Opći cilj projekta CREDO Hercegovina je povećanje konkurentnosti i rasta malih i srednjih preduzeća (MSP) u odabranim sektorima u Hercegovini kroz tri faze intervencija baziranih na Metodologiji razvijenoj u projektu CREDO kojeg je sprovelo Udruženje za razvoj NERDA u sjeveroistočnoj BiH.

Projektom CREDO Hercegovina je predviđeno otvaranje najmanje 50 novih i formalizacija/zadržavanje najmanje 150 postojećih radnih mjesta u preduzećima i sektorima koji su predmetom intervencija projekta CREDO Hercegovina.

Projekat je implementirala Razvojna agencija za Hercegovinu REDAH, dok je NERDA imala ulogu partnera koji pruža podršku obzirom na iskustvo iz implementacije CREDO projekta u sjeveroistočnoj BiH.

Rezultati:

Na osnovu Temeljne studije projekta odabrano je pet ključnih sektora (metal, turizam, plastika i guma, proizvodnja sira, informacijsko-komunikacijski sektor) na koje se projekt fokusirao, te su uspostavljeni Sektorski razvojni odbori sastavljeni od predstavnika privrednika iz odabranih sektora, kroz koje se odvijala provedba intervencija usmjerenih na razvoj ovih sektora, koji su, između ostalog, doprinijeli stvaranju 150 novih radnih mjesta te formaliziranju i/ili podržavanju 893 postojećih radnih mjesta.

Donator	Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju Sida
Ukupni budžet projekta (€)	3.200.000,00 (za obje faze projekta)
Period implementacije	Juni 2007 – decembar 2011
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina / sjeveroistočna BiH
Broj ugovora	76003885 i 76003978

Opis:

CREDO je bio projekat podrške konkurentnom regionalnom ekonomskom razvoju u sjeveroistočnoj BiH kroz dvije faze intervencija. Glavni cilj projekta je bio da se otvori/formalizuje i/ili zadrži do 300 radnih mjesta, smanji siromaštvo i poboljša ekonomski položaj SI BiH kroz podršku rastu i razvoju MSP-a.

Ključni rezultati projekta su:

Sredstva Razvojnog fonda dodijeljena su 51 malom i srednjem preduzeću i 8 Općina/Opština. Ukupna vrijednost realizovanih investicija iznosi ca. 2,75 mil EUR. Investicioni projekti koji su realizovani omogućili su otvaranje preko 500 novih radnih mjesta i zadržavanje preko 2.500 postojećih radnih mjesta, čime je značajno premašen očekivani rezultat projekta.

NERDA je također vodila proces strateškog planiranja u Vladi Tuzlanskog kantona koji je uključivao šest Ministarstava, što je rezultiralo izradom šest Strateških planova za period 2012-2014, kao i jačanjem kapaciteta i edukacijom 22 uposlenika Ministarstava koja su bila uključena.

Projekat je bio strukturiran oko glavnih komponenti, i to: uspostava Regionalnih sektorskih odbora za prioritetne industrijske sektore u SI BiH; podrška Općinama kroz uspostavu Teritorijalnog informacijskog sistema; Razvojni fond; program obuke za MSP; kontinuiran istraživački i analitički rad kroz izradu studija, brošura, organizaciju okruglih stolova, seminara, konferencija, itd.

Donator	Evropska komisija (ugovor o pružanju usluga)
Ukupni budžet projekta (€)	60.000,00
Period implementacije	Novembar 2009 – april 2010
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina
Broj ugovora	30-CE-0297790/00-95

Opis:

Projekat Tehnološki pregled naučno-istraživačkih kapaciteta u oblasti ICT-a u BiH je započeo krajem 2009. godine kako bi se analiziralo stanje istraživačke djelatnosti u oblasti informacijsko-komunikacijskih tehnologija (ICT), kao i tehnološkog razvoja i stepena učešća bh. institucija u programima EU FP6 i FP7. Na osnovu nalaza istraživanja pripremljene su preporuke za aktivnosti koje bi se trebale sprovesti kako bi se povećalo učešće BiH u 7. Okvirnom programu EU (FP7). NERDA je uspješno implementirala projekat i proizvela sve izvještaje sukladno zahtjevima Evropske komisije.

Donator	Evropska unija
Ukupni budžet projekta (€)	820.332,16 (od toga je 225.000,00 učešće grant sredstava Evropske unije)
Period implementacije	Septembar 2009 – septembar 2011
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina / sjeveroistočna BiH
Broj ugovora	2009/217-429

Opis:

U sklopu ovog ugovora, NERDA je bila korisnik EU sredstava za realizaciju slijedećih ključnih aktivnosti/usluga usmjerenih ka regionalnom ekonomskom razvoju u SI BiH:

Podrška ekonomskom razvoju regije i razvoju općina; informisanje; podrška stateškom plairanju u SI BiH; podrška prekograničnoj saradnji; monitoring regionalnih projekata; podrška razvoju poduzetništva; podrška investitorima; organizacijski razvoj i jačanje kapaciteta NERDA-e.

Ključni rezultati:

preko 1.500 regionalnih aktera informisano o dostupnim fondovima; promovisani programi prekogranične saradnje; ojačani apsorpcioni kapaciteti sjeveroistočne BiH kroz organizaciju obuke iz oblasti Upravljanja projektnim ciklusom za općine SI BiH (obučeno ukupno 111 općinskih i 20 kantonalnih službenika); pripremljena i publikovana brošura „Investirajte u SI BiH“; ojačani institucionalni kapaciteti za strateško planiranje; unaprijeđena pozicija NERDA-e kao vodeće razvojne agencije.

Donator	Evropska unija
Ukupni budžet projekta (€)	720.584,87 (od toga je 249.988,49 učešće grant sredstava Evropske unije)
Period implementacije	Januar 2007 – decembar 2008
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina / sjeveroistočna BiH
Broj ugovora	2006/132-475

Opis:

U sklopu ovog ugovora, NERDA je bila korisnik EU sredstava za realizaciju aktivnosti usmjerenih ka pozicioniranju NERDA-e kao lidera u procesu regionalnog ekonomskog razvoja u periodu 2007–2008.

Ključne aktivnosti su bile:

- Koordinacija implementacije Regionalne razvojne strategije SI BiH;
- Povećanje interesa za ulaganje u regiju;
- Jačanje kapaciteta lokalnih i regionalnih aktera i partnera;
- Identifikacija, priprema, implementacija, koordinacija i monitoring regionalnih projekata, uključivo projekte prekogranične i transgranične saradnje;
- Poslovni razvoj i podrška MSP-a.

Ključni rezultati su:

obezbjeđena podrška MSP-a kroz obuke i konsultacije; uspostavljen sistem monitoringa EU projekata regionalnog ekonomskog razvoja; izrađen promotivni materijal za privlačenje investicija; unaprijeđeni apsorpcioni kapaciteti lokalnih i regionalnih aktera kroz organizaciju obuke iz Upravljanja projektnim ciklusom.

NAZIV PROJEKTA Garantni fond za mala i srednja preduzeća

Ulagači u Fond	Lokalne vlasti i NERDA
Potencijal Fonda (€)	ca. 2.750.000,00
Period implementacije	Mart 2008 -
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina / sjeveroistočna BiH
Broj ugovora	-

Opis:

NERDA je uspostavila Garantni fond za mala i srednja preduzeća kako bi podstakla i olakšala njihova ulaganja u proizvodne procese, te im omogućila otvaranje novih radnih mjesta. Ulagači u Garantni fond su Vlada Tuzlanskog kantona, Općina Tuzla, Općina Kalesija, Opština Vlasenica i NERDA, dok i druge općine pokazuju interes za ulaganje u ovaj instrument podrške MSP-a.

Multiplikator za uložena sredstva je 4 dok je trenutna kamatna stopa 6,99%.

Mala i srednja preduzeća vide ovaj NERDA-in instrument kao vrijedan mehanizam finansijske podrške u njihovom razvoju. Do kraja 2014. je implementirano 126 kredita u vrijednosti od ca. 3 mil EUR. Trenutni potencijal Fonda je ca. 2,75 mil EUR.

NAZIV PROJEKTA ACInD – Jadranska saradnja za industrijski razvoj

Donator	Evropska unija
Ukupni budžet projekta (€)	41.156,00
Period implementacije	Juli 2007 – juli 2009
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina / sjeveroistočna BiH
Broj ugovora	2007/140-509

Opis:

Opći cilj projekta ACInD je doprinos dostizanju ciljeva Lisabonske i Geteborške strategije kroz promociju i jačanje industrijskih zona u projektnom području. Vodeći partner projekta je bila Provincija Ferrara (Italija), sa partnerskim organizacijama iz Italije, Hrvatske, Srbije i Albanije, dok je partner iz BiH bila NERDA.

Između ostalog, NERDA je kroz projekat izradila dvije studije:

- Studija izvodljivosti za tehnološki park u oblasti energetike i zaštite okoliša Tuzla, i
- Studija izvodljivosti standardizacije i certifikacije – Zaštita okoliša u Termoelektrani Tuzla.

Donator	Evropska unija
Ukupni budžet projekta (€)	283.414,38 (od toga je 99.000,00 učešće grant sredstava Evropske unije)
Period implementacije	Januar 2006 – decembar 2006
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina / sjeveroistočna BiH
Broj ugovora	2005/114-866

Opis:

U sklopu ovog ugovora, NERDA je bila korisnik EU sredstava za realizaciju aktivnosti usmjerenih ka daljem jačanju institucionalnih kapaciteta NERDA-e kao vodeće razvojne agencije u regiji. Ključne oblasti djelovanja su bile:

- Izrada regionalnih projekata;
- Revizija Regionalne strategije;
- Monitoring i evaluacija projekata regionalnog ekonomskog razvoja u SI BiH koje finansira EU;
- Organizacijski razvoj;
- Podrška poslovnom razvoju i malim i srednjim preduzećima;
- Promocija.

Ključni rezultati su:

povećani i ojačani institucionalni kapaciteti NERDA-e; revidirana Regionalna razvojna strategija SI BiH; uspostavljen sistem podrške malim i srednjim preduzećima. Pored toga, niz promotivnih aktivnosti je realiziran u oblasti regionalnog ekonomskog razvoja.

Donator	Evropska unija
Ukupni budžet projekta (€)	206.570,06 (od toga je 184.328,86 učešće grant sredstava Evropske unije)
Period implementacije	Novembar 2005 – januar 2007
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina / sjeveroistočna BiH
Broj ugovora	2005/110-070

Opis:

Opći cilj ovog projekta je bio doprinos ekonomskom razvoju sektora poljoprivrede kroz uspostavu operativne mreže agro-biznis centara koji će se primarno baviti podrškom malim i srednjim preduzećima u datom sektoru.

Ključni rezultati projekta su:

- Uspostavljena Mreža pet agro-biznis centara koji su locirani u Bijeljini, Gračanici, Brčko distriktu BiH, Bratuncu i Odžaku.
- Kreirana funkcionalna baza preduzeća koja djeluju u sektoru poljoprivrede u SI BiH;
- Uspostavljena efikasna saradnja sa svim relevantnim partnerima;
- Malim i srednjim preduzećima pružena direktna podrška i pomoć.

NAZIV PROJEKTA „Sačuvajmo rijeku Spreču“

Donator	Evropska unija /UNDP / GEF Dunavski regionalni projekat Regionalni okolišni centar za srednju i istočnu Evropu, Ured u BiH
Ukupni budžet projekta (€)	27.110,48 (učesće donatorskih sredstava : 13.400,00)
Period implementacije	Januar 2006 – januar 2007
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina / Tuzlanski kanton: općine Kalesija i Gračanica
Broj ugovora	Lo14639

Opis:

Projekat "Sačuvajmo rijeku Spreču" je imao za cilj da utječe na svijest populacije koja živi uz korito rijeke Spreče, te da kroz najbolje prakse u poljoprivredi i smanjenje upotrebe hemikalija smanji otrovne izvore i hranljive tvari pod zemljom i gornjim tokom rijeke. Projekat je podigao svijest poljoprivrednih proizvođača, studenata i ostale populacije, te kroz razmjenu iskustava poboljšao suradnju među akterima u tom području.

NAZIV PROJEKTA Podrška institucionalnom jačanju kapaciteta

Donator	Evropska unija
Ukupni budžet projekta (€)	121.985,52 (od toga je 100.000 učešće grant sredstava Evropske unije)
Period implementacije	Januar 2005 – decembar 2005
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina / sjeveroistočna BiH
Broj ugovora	2004/096-922

Opis:

NERDA je bila vodeći implementator ovoga projekta čiji cilj je bio učvrstiti poziciju NERDA kao vodeće razvojne agencije u SI BiH te koristiti je kao alat za planiranje i implementaciju ekonomskog razvoja kroz jaka javno-privatna partnerstva.

Ključni rezultati ovog projekta su bili vezani uz NERDA-ino jačanje u ulozi operativne razvojne agencije sa sposobnim osobljem i opremom, koja se postavila kao vlasnik dokumenta regionalne razvojne strategije, kao i glavna monitoring agencija za projekte regionalnog ekonomskog razvoja čiju implementaciju su podržavali EU fondovi.

NAZIV PROJEKTA Centar za podršku i promociju poduzetništva – BIZPRO

Donator	Evropska unija
Ukupni budžet projekta (€)	83.011,50 (od toga je 73.296,25 učešće grant sredstava Evropske unije)
Period implementacije	Novembar 2004 – avgust 2005
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina / Tuzlanski kanton
Broj ugovora	2004/091-359

Opis:

Opći cilj ovog projekta je bio razvoj mehanizma unutar udruženja kako bi se osigurao strateški pristup razvoju MSP sektora. Kao rezultat ove aktivnosti ustanovljen je „Centar za podršku i promociju poduzetništva“ u NERDA-i s glavnom funkcijom podrške postojećim preduzećima kao i podrške razvoju i implementaciji poslovnih ideja u začetku. Centar danas omogućava komunikaciju između preduzeća (domaćih i stranih) i pruža usluge potencijalnim ulagačima.

NAZIV PROJEKTA Uspostava Info Centra

Donator	Evropska unija
Ukupni budžet projekta (€)	54.457,88 (od toga je 27.079,50 učešće grant sredstava Evropske unije)
Period implementacije	Mart 2004 – Septembar 2004
Država/Područje implementacije	Bosna i Hercegovina / Tuzlanski kanton
Broj ugovora	QNE01

Opis:

Opći cilj ovog projekta je bio efektivno upravljanje razvojnim procesom, dok je specifični cilj projekta bio da se osigura kvalitativno i strukturirano prikupljanje, obrada, analiza i korištenje podataka i informacija osiguravajući da svi građani i akteri uključeni u razvojne procese doprinesu donošenju odluka.

Rezultat:

Info Centar je ustanovljen unutar udruženja i sada je pouzdan izvor poslovnih informacija koje su dostupne poslovnoj zajednici i pojedincima koji žele dobiti ekonomske informacije o tržištu za Tuzlanski kanton, BiH i ostale zemlje.

OSTALI PROJEKTI (2005-2014)

- 1 U 2014. NERDA je direktno učestvovala i pružala asistenciju u izradi „Vodiča za investitore u TK“ zajedno sa uposlenicima MRP TK. Namjera tima koji je radio na izradi Vodiča bila je da se na jednom mjestu objedine sve informacije koje mogu biti potrebne i korisne potencijalnim investitorima. Vodič je zajedničkim radom finaliziran, preveden na engleski jezik i postavljen na web stranice kako Vlade Tuzlanskog kantona, tako i Udruženja za razvoj NERDA.
- 2 MarketMakers program je podržan od strane Švicarske vlade, a provodi ga konzorcij koji čine Helvetas Swiss Intercooperation i Kolektiv d.o.o. (Posao.ba). MarketMakers potiče rast privatnog tržišta u odabranim sektorima, koji će voditi do kreiranja novih radnih mjesta za mlade žene i muškarce. Jedan od odabranih sektora koji podržava MarketMakers program je sektor proizvodnje i prerade hrane koji ima potencijal za rast u regiji sjeveroistočne BiH. Udruženje za razvoj NERDA je od 2013. angažovano kao ko-fasilitator u provedbi inicijative razvoja tržišta u sektoru proizvodnje i prerade hrane u sjeveroistočnoj BiH.
- 3 U toku 2012. i 2013. godine u okviru projekta FIRMA (Projekat za podsticanje intervencija koje unapređuju razvoj tržišta), kojeg finansiraju USAID i Sida, implementiran je projekat podrške BiH metaloprerađivačkim firmama. Projekat je podrazumijevao certificiranje firmi u skladu sa EN ISO 3834, 1090, 17660 i 13445 normama. U proces certificiranja je bilo uključeno 11 firmi. Ukupna vrijednost projekta je 25.400 KM.
- 4 U toku 2011. i 2012. godine Udruženje za razvoj NERDA je provelo niz obuka na temu Upravljanja projektnim ciklusom za predstavnike Općina/Opština, kantonalnih Ministarstava i institucija, nevladinih organizacija i privrednih subjekata. Cilj obuke je bio podizanje nivoa znanja i vještina za pripremanje kvalitetnih projektnih prijedloga po metodologiji Evropske unije i drugih međunarodnih donatora. Preko 150 polaznika je uspješno završilo obuku i steklo znanja značajna za pripremu razvojnih projekata.
- 5 U periodu 2011-2012, NERDA je za Vladu Tuzlanskog kantona pripremila i publikovala Vodič za izradu i provedbu politike energetske efikasnosti Tuzlanskog kantona. Vodič je izrađen u saradnji sa Fakultetom elektrotehnike i računarstva Zagreb i ponudio je niz preporuka čijom bi provedbom Tuzlanski kanton postao energetski efikasan region.
- 6 U toku 2011. godine NERDA je organizovala i vodila proces strateškog planiranja u šest ministarstava Vlade Tuzlanskog kantona i to: (1) Ministarstvo razvoja i poduzetništva; (2) Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta; (3) Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja; (4) Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede; (5) Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva; (6) Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice. Ova aktivnost je rezultirala izradom šest Strateških planova za period 2012-2014. Pored toga, obezbjeđena je i edukacija za 22 uposlenika navedenih Ministarstava.

- 7** Projekat „TransGrowth“ (SEENET Program) NERDA je provodila u periodu 2010-2013 u ulozi partnera na implementaciji. Cilj projekta je bio promocija poduzetništva u svrhu trans-nacionalnog razvoja sistema integrisane lokalne proizvodnje. Institucionalni partneri su: italijanske regije Emilia-Romagna, Marche i Veneto, zatim Osječko-baranjska županija i Vukovarsko-srijemska županija (Hrvatska), te Tuzlanski kanton (BiH). Prva faza projekta je uključivala analizu stanja u sektorima prerade voća i drvoprerade u TK, na osnovu čega je NERDA izradila statističku analizu sektora i definisala teme za radionice koje su održane u drugoj fazi, kao što su: finalna obrada drveta, kvalitet i certifikacija, klasterizacija i umrežavanje. Zahvaljujući sredstvima projekta, NERDA je obezbijedila vrijedne donacije u opremi za Tehnološki fakultet Tuzla i Poljoprivredni zavod TK.
- 8** U sklopu ugovora sa projektom FARMA (Projekat za razvoj poljoprivrednog i prerađivačkog sektora u BiH), kojeg finansiraju USAID i Sida, u 2011. godini NERDA je realizovala aktivnost organizacije treninga za poljoprivredne proizvođače, sa slijedećim temama: poslovno planiranje, pristup finansijskim sredstvima, dobra praksa u poljoprivredi. NERDA je organizovala i izvela 4 obuke sa temama poslovno planiranje i pristup finansijskim sredstvima za ukupno 53 polaznika u Bijeljini, Zvorniku, Orašju i Gračanici, te je za ove teme provela i 10 dana konsultacija i mentorske podrške korisnicima. Pored toga, NERDA je organizovala i izvela 6 obuka na temu dobre prakse u poljoprivredi za ukupno 233 polaznika u Gračanici, Srebreniku, Gradačcu, Zvorniku i Srebrenici, te provela 12 dana konsultacija i mentorske podrške korisnicima. Sve ukupno, NERDA je organizovala i izvela 10 obuka za 286 polaznika, te provela 22 dana konsultacija i mentorske podrške korisnicima.
- 9** U sklopu ugovora sa projektom FIRMA (Projekat za podsticanje intervencija koje unapređuju razvoj tržišta), kojeg finansiraju USAID i Sida, u 2011. godini NERDA je realizirala 3 projekta manjeg obima i to kroz organizaciju prezentacije Kvalifikovanih konsultanata za poslovni razvoj i pristup finansijama, kako bi se preduzeća informisala o dostupnim izvorima i programima finansiranja. Zatim kroz realizaciju aktivnosti „Jačanje kapaciteta za implementaciju standarda ISO 14001“, i kroz organizaciju seminara za izvozno orjentirana preduzeća pod nazivom „Status ovlaštenog i odobrenog izvoznika“.
- 10** U provedbi projekta „Administrativna podrška operativnoj strukturi BiH za početnu fazu implementacije tri bilateralna IPA CBC programa sa susjednim zemljama: Hrvatska, Srbija i Crna Gora“ (2008-2009), NERDA je bila jedan od partnera Direkcije za Evropske integracije u BiH i pružala je pomoć pri uspostavi operativne strukture u početnoj fazi implementacije IPA bilateralnih programa prekogranične saradnje. Ured za program prekogranične saradnje BiH-Srbija je bio smješten unutar NERDA-inih prostorija gdje mu je pružena puna podrška u pripremanju javnog poziva za dostavu prijedloga projekata.
- 11** U provedbi projekta „CulTuRe“ – Promocija turističkih potencijala i međunarodnih odnosa Općine Tuzla“ (2006-2008), koji je finansiran od strane italijanske fondacije „Casa di Risparmio“ iz Bolonje, NERDA je bila partner Općini Tuzla, Gradu Bolonji i bolonjskom Univerzitetu. NERDA je bila odgovorna za izradu dokumenta „Strateške smjernice za promociju turističkih potencijala Tuzle“ i pružanje tehničke podrške Općini Tuzla u obje faze projekta.

- 12 U sklopu projekta "Poboljšavanje uslova djece i mladih u Bosni i Hercegovini" kojeg je implementirao CISP Tuzla, NERDA je pružala podršku u intervencijama u omladinskom sektoru kroz primjenu integritanog i međusektorskog pristupa na lokalnom i državnom nivou. Projekat je podržao sudjelovanje mladih u socio-ekonomskom životu kroz Garantni fond za mlade u BiH koji je pružio priliku pristupa kreditnim sredstvima za osnivanje novih firmi. NERDA je regionalni koordinator za fond SI BiH.
- 13 U projektima „Trajan prijenos odgovornosti za povratak na nadležne institucije“ i „Podrška pristupu orijentiranom prema rezultatima SUTRA 1, 2 i 3“ (2005-2006), kojeg je provodio UNDP, NERDA je bila jedan od partnera u fazama ovog projekta i implementirala aktivnosti unutar ekonomskih komponenti Tuzle, Lukavca, Šamca, Bosanskog Broda, Brčko distrikta BiH, Zvornika i Vlasenice. Naime, NERDA je obavila posjete porodicama povratnika s ciljem prikupljanja podataka i analize potreba za njihovu ekonomsku rehabilitaciju i održivi povratak. Rezultat su bile studije izvodljivosti za sve faze projekta.
- 14 U sklopu projekta „Tuzla – Ravenna: Jedna sistemska integracija“ (2005-2006), čiji je opći cilj bio poboljšanje institucionalne saradnje između Provincije Ravenna i Općine Tuzla usmjerene na prenos znanja, primjenu efektivnih javnih politika za razvoj ekonomskih sistema na tom području, stvaranje integritane mreže MSP-a koja bi mogla biti povezana sa Emilia Romagna regijom u Italiji, NERDA je obavila aktivnosti vezane uz prikupljanje socio-ekonomskih podataka za područje SI BiH, kao i organizaciju aktivnosti sa malim i srednjim preduzećima.

